

N° 51.

Birmdeenâ 20. Dezember

1865.

Cefschsemmes sinnas.

No Mihgas. Muhsu augstizeenigs general-gubernators Schuwalow 14tâ Dezember pa dselsuzektu aisreisvoja us Pehterburgu un zerre pa seemasfwehtfeem aikal buht mahjâ. Pa to laitu, kamehr mahjâ nebuhs, arri nelahdas juhdsibas un luhgschanas raksti netiks peenemti.

No Mihgas. Winnâ fwehtdeenâ wakkara pulstien 9. pee lahdeem kungeem tē Mihgâ deenedama meita pahnahza no fehrschanas mahjâ un sawas plahnas gohda-drehbes wehl neisgehrbuse, tapat gahja kungeem tehj-uhdeni uswahriht. Kad tas bij padarrihts, tad tapatte fehki pee ugguns-kurra wehl to darrija un tai paschâ brihdi tai fleite aisdeggahs. Sebailles tai tâ sajanza prahtu, ka ta wairs nefamannija, kas tahdâ brihdi darrams, bet stipri cebrehkusehs ta nostrehja pa treppehm semmē sehtâ, kur ta garr semmi pakritta. Tur to pa wehlu usgahja, tahdu, ka wairs newarreja zittas beesas drehbes apseechoht glahbt. Dokteris, kas tuhlin tiffa aizinahs, darrija wiffu to spehja, un nelaimiga meita tiffa aiswesta flimneeku lohpschanas-nammâ, kur ta jau ohtrâ deenâ nomirra.

No Pehteruppes, Widsemmē. Sau dautf reisehm juhra scheitan leelas behdas darrijuse agrakōs gaddōs; tomehr sehoreis tahs behdas un waimannas, kas padarritas, irr dikti leelas, jo nolaupija wezgafeem weenigus dehlus, seewahm wihrus un behrneem tehwas. Ischâs Dezember deenas rihtâ agri, kad laifs bija flaidris un juhra rahma, Pehteruppeeschu laiwa ar 5 sweineckeem, kas wiffi bij spirgti spehla wihri, bewahs juhra. Dohmadami, ka falla usnahs, tee gahja isnemt sawus tihklus, kas wiffa scho tantianu

labbala manta un to diwas deenas agrak tur bij eelkluschji. Rahdas 7 lihds 8 werstes tabt tee tihkli bijufchi isklitti, to apseezina tee, kas pee isklifschanas bijufchi un kurru weetâ tee nelaimigee bij gabjufchi to fanemschanas darbu isdarriht, no tuwaku mihlestibas dsihiti; laitam schee nu til tabt jau bij aisgabjufchi, kad peepefchi sazehlahs leela wehtra ar sneegu, kas nabbagus juhras drauzejus ar beesu miglu apllahja. Sau tas wehjschs, kas arween stipraks palikka, winneem tâ jau leedsa pee mallas tilt, bet zaur to miglu winni arr nu wairs nesinnaja, us kurru pussi jadohdahs un tâ bes wiffas zerribas no wehtras tiffa mehtati pa juhras wilneem. Teem behdigi un bailigi juhras mallâ gaididameem wehl bij ta zerriba, ka winnu peederrigee warrbuht us wakkara-pussi kur pee Mihgas krasta kuhfchoht peedsihiti mallâ; bet nu usnahza wakkars, un lai arrt wehtra jau bij mittejufchs, tomehr zil tabtu azzis sneedsa, wehl nelahds laiwas sehgers nebij redsams. Bet kad pehz tahs behdigi pawadditas nakts jauna deena ausa un tee isfuhitee mellestaji wehl nenahza atpakkat ar to preezigu sinnu, ka pasubduschee kur mallâ peegabjufchi, tad warreja dohmah, ka wairs labbi nebuschoht, jo tee nelaimigee, zerredami ahtri atpakkat tift, nebij siltas drehbes lihds nehmuschi; tapehz nu warreja saprast, ka pee tahda seemas laita winni to aufstumu ne-isturreschoht. Un tâ arri bija, kas israhbijahs tad, kad to nelaimigo seewas paschas usnehmahs winnu pehdas melleht. Metah, no Gaujas bij ta laiwina ar teem isnemteem tihkleem un kompassi juhras mallâ ismesti, bet laiwineeki paschi, trihs laulati wihri un tshetri wezzaku dehli, weenigee apghadataji saweem peederrigee, tee bij juhra

paliffuschi un ta tohs wairs neisbewa. Al Deews, zil affaras të nu redsamas un zil waimannas dsirdamas! Sirds saploht to redsoht un dsirdoht, kad tahdâ behdu-mahjâ ee-eet! Bittam paliffuschi behrni un firmi wezzafi, kam nu wezzumâ naw ne ween nelahda atspaida, bet wehl japalihds fama dehla behrni audsinabt un preelfsch teem maise jagahda; zitta wezza mahte, kas sawu weenigu atspaidu saudejuse, nemas newarr apmeerinatees. Scho sinnu laisdami, luhdsam kristigus brabtus zittas puffes, ka ja tee fur tahdu no teem nelaimigeem lihkeem useet mallâ, lai schehligi teem behdigeem par apmeerinaschanu mums tahdu sinnu palaisch. R. R.

No Smiltenes draudses, Widsemme. 2trâ Nowemberi pehz pullsten 2 nakti warren garu un spohschu stabbu pee debbes eeraudstjam: Dauz funga dsirnawâs bij ugguns iszehlees un drihsumâ pahr wissu mahju isplehtes. Schihs dsirnawas, 2 tahschu angstas, us dsimta gruntsgabala buhwetas, Dauz lungs bij gauschi prahrtigi eerittejis, ka tur warreja us 3 gangeem labbibu malt un bihdeleht, dehtus greeft, wadmallu welt un linnus mihsstih. Gerikteschana wehl nebij pilnigi beigta, bet minnetus darbus jau strahdaja. Wakkârâ wehlu bij linnus mihsstijuschi; meisters puischus wehl pee darba atstahdams, patš pee meera aishgahjis, un malleja laudis arr us gullefchanu taifijuschees. Të us reiffi no linnu-maschina, fur ruffu afsгаллi zaur strahdashanu safarsuschi un ar pallulahm aptinnuschees, ugguns ischaujahs. Ammata-puifis klaht buhdams, nedohd wis sianas zitteem, kamehr ugguns no aishdegusscheem linneem zittas ahtri degdamas leetas aiskerr un jau jumtâ schaujahs! Dauz k. trohtfni dsirdebams, islegg no gultas, isnahk ahra un tuhliht eeranga, ka mahja jau degg; steidsahs krefflôs buhdams uhdens renni wakâ taifih, kas pahr wirf-tahschas greesteem 4 pehdu angstu stahweja, zaur lo wissu ehlu ar uhdeni warreja pahrluhdinabt; bet jau par wehlu! Schë winnam ugguns ar leeleem duhmeem të pretti fittahs, ka til lo wehl warreja sawu dsihwibu glahbt. No leetahm mas lo isglahba; zittas no tahm paschahm semme mettoht wehl fadaustija. Bilweli gan wissu isglahbahs; bet barrojamas zuhkas, linni un dauds zittas leetas sadegga. Melderis krefflôs buhdams aufstâ uhdeni pahrfallis, dauds deenas wahisch gulleja. — Skahde irr no 7—8 tuhst. rubl. fuder.

„Dauds labba neis mums ugguntiasch,

Kad til to farga zilweziusch.“

Mahjas weefs jau deesgan runnais un peelohdinajis, ar ugguni prahrtigi dsihwoht, bet zil dauds naw wehl stahdes zaur to notizzis, ka pawissam nepdohmigi pee salmu jumteem, linnu mihsstichanas un zittur ar pihpi staiga, ka dsirksteles ween gaisâ skreen! Pee schi ugguns-grehka warr fazzih, ka glahbeju bij deesgan; jo bij malleja weesu papilnam un no aptahrtejem nahburgeem dauds kautinu. Bet wai tad katrs lusteja kâ peenahzahs un spehja? —

Bij wihri — par to japreezajahs — kas tiklabb pee ugguns-dsehshanas, kâ arr pehz us daschadu wihfi ihstu tuwala miblestibu parahdija. Bet Deewamschehl wehl irr arr tahdi, kas pee tahdas nelaimes meerigi warr stahweht un filbitees, kâ rakstajis to redsejis, jeb mai wehl rohku pee ta jau isglahbta masumina peelikt! Ko tahds sinn no lihdsjeetibas, un lo palihds tahdam pamahzichanas wahrdi! Mahjas weefi tahds arr nepasihst. — Pee ugguns-dsehshanas allasch dauds zilwefu; katrs grihb palihdscht, bet nestinn, kâ to eesahkt. Wisseem naw traufu un zitteem negribbedameem meera jastahw. Bitti ar uhdens-spaineem skreen zits zaur zittu kâ bittes un weens ohtram irr zekâ. Tadeht, fur dauds tauschu irr, warr të darriht: No degdamas mahjas lihds uhdens weetai nostahjahs wihrs pee wihra weenâ rindâ, kâ weens ohtru ar rohku warr sneegt. Tad eet 2 jeb 3 wihri pee uhdens-smelshanas un uhdens spaini tuhwalajam rindâ pasneeds. Schis us weetas stahwedams to ohtram dohd u. t. pr. Spainis eet ahtri roh' no rohkas lihds deggofchai ehkai, fur zitti to pretti nemm un leesmas gabich un tufschus traufus pa ohtru rindu atkal atpakkat laisch. Kad eemanahs ween, tad uhdens kâ ar straumi skreen. Rakstajis jau wairak reises pee ugguns dsehshanas bijis un redsejis, ka tas dauds palihds. — Gauschi labbi buhtu, kad, kâ tas jau dauds weetas bruhkajams un pehz likumeem pawehlehts, katrâ mahjâ spainus un ugguns ahkus eegahdatu, kas tahdâ brihdi tohti derrigi. — Stary teem zitteem teizameem wihreem, (iskatru pee wahda peeminneht newarru), kas pee glahbschanas dauds palihdschuschi, un arri pehz labprahrt firdi un rohku nelaimigeem atwehrusch, Dauz lungs kashauza mahjas fainneekam B. Welz tehwan ar dehlu un kalbak mahjas fainneekam Mein Palmbach fakka firfnigu paldees! — Malschanas gangus laimejahs nodjeht, ka warreja tuhliht eesahkt malt. Melderis Dauz k. jerre, ja dauds mas ween mihsstas firdis un palihdsigas rohkas atraffees, kas palihds, atkal drihsumâ til tahk eedschwotees, ka warrehs katram sawu peenahkamu dalku ar pateizibu atlihdsinabt. Drg.

No Kursemmes. Dohbeles aprinki eeswehtija tanni 17tâ Oktoberi, 20tâ swehtdeenâ pehz waff. sw. atswihtes, Krohna muischas Penkules jaunu basnizu, kas schi gaddâ tappa pahrbuhweta, ar jaunu tohrni un ehrgelchm, kas tai papreeksch nebija, puschlota, ka nu irr jauks Deewa nams — fur basnizas gahjeji ar sirds preeku warr sawam debbes Lehwan firschu pateizibas-uppurus swehtdeenâs un swehtlôs atnest. — Kalna muischas mahzitajs schi basniza Deewa wahrdus fluddina. Klahtakas sinnas par schahs basnizas eeswehtichanu febbak dohfm.

— Arri Kursemme kâ Widsemme ta nelabba mohde, gan wehl no paganu laikeem atlikufi, ka puisch par waffaru pee meitahm wasajahs naktis gulleht. Zaur to dascha meita launâ kritufi un arr dascha nelaim

zehlfuees. Ta arri S — pagasta kahds puiſis, kas pee meitahm gahjis, no zitta puiſcha, warrebuht naida deht, ta tappis faſiſts, la pehz tam nomirris. — Tee irr tee augki no tabdahm naktis-waſaſchanahm!

— Wehl September mehneſi, paſcha ruddena galla, effoht Talfu un Tuffuma puffe dauds trakti funni redſeti aplahrt ſkreijohht, kas lohpus farehjuſchi, la tohs waijadſeja noſiſi, tamdeht la rittigi arri trakti tappuſchi. — Arri weens behrns, kas no trakti funna fatohſts, tai nelaimé mirris. —n—

Ahrſemmes ſinnas.

No Franzuſchu ſemmes. Pariſhneekem atkal kas no jauna. Paſcha Pariſhes ſtudentu ſkohlá trohlfniſ izehlees tahds, kas pilſſehtas eedſihwotajem taggad deesgan darba dohd. Kahdi 7 ſtudenti pahrlahpſchanu un ſaimoſchanas deht eelitti zeetumá un nu par to zitti wiſſi ta ſaſtaituſchees, la nolittás ſtundás gan faect ſkohlá, bet kad profeſſors ſahſ teem mahzibas preeſſchá laſſiht, tad taiſa tahdu trohlfni, la profeſſoram gribboſcham woi negribboſcham japaleef kluffu un jaect prohjam. Daſchu profeſſori tee ar warru gribb peespeest, lai no ammata atſakſahs u. i. pr. Sinnams, la walduſchana us wiſſadu wiſſi gahda dumpineefus twert un ſohbiht, un daſchi jau tupp tur, tur ſaules ſpibdumu nedabbu redſeht.

Englandes dumpineefu Fehneefchu galwineeks Steffens, kas no zeetuma iſſpruzzis, taggad mihtohht Pariſſe. Wan Franzuſchi un Englandeefchi agrakós gaddós ſawá ſtarpá tahdu liſſumu bij zehluſchi, la weeni ohtreem isdohs tohs behgtus, kas tahda tau- numá deht no weenas ſemmes ohtrá eebeghuſchi; bet kad Englandeefchi jau ſenn to liſſumu pahrlahpuſchi un peeturra Mazzini, us turra padohmu jau daſchi fleptawneeki tiſtojuſchi pehz keiſera Napoleona dſih- wibas, tad taggad Franzuſchus arr nefas newarr peespeest, Englandeefcheem isdohht to Fehneefchu wir- neefu Steffens. Salka arr, la to wezzu liſſumu taggad effoht ſtaidri atſazjuſchi.

Wehl kahda leeta, kas Pariſhneefu mehlehem darbu dohd. Keiſera Napoleona tehwa brahta dehlſ. Napo- leons keiſeram par ſpihti ne-effoht gahjis us tahm lahſahm, ko erzogs Muſchi turrejis ar prinzeſſi Murat keiſera piſſi un kas tiſſuſchas ſwinnetas ar leelu feh- niſchlu greſnumu. Tai paſchá deená bijuſchas behres kahdam Italias generalim, ko prinzis Napoleons tohti zeenijis; tadeht wiſſch labbaſ gahjis us tahm beh- rehſ, ne lá us tahm fehnifchahm lahſahm un ar plikku galwu generali pawaddijis us duſſas-weetu.

Diweem Franzuſchu karea-fuggeem, kas garr Au- ſtralias ſallu kraſteem brautajuſchi, gaddijuſchs ta nelaimé, la Neikaledonias paganifſi eedſihwotaji teem uſkriſtuſchi, wiſſus laudis nokahwuſchi un apehduſchi. Turenés kolonijas gubernators pagebroht wairak karea- ſpehta, lai warretu tohs ſwehra-zilwetus ſohbiht.

No Meſſikas. Amerikas ſabeedrotu walſtu walduſchana ſalka, la ja Ciropas walduſchanas pa-

kaufchoht ſawás ſemmes karea-wihrus berreht preeſſch Meſſikas keiſera Maſſimilliana, tad winna arri pa- kaufchoht ſawá ſemmé karea-wihrus berreht preeſſch Meſſikas presidenta Suarez. Sinnams, la tahda ſinna ne Franzuſcheem nedſ Ehtſtreikeem patihl, bet ko té lai darra! Presidents Suarez arr iſlaidis tahdu paſluddinaſchanu, la winna presidenta walduſchanas gaddi jau effoht pagallam; bet kad tahdá ſajuſſchana, kahdá taggad ta ſemme atrohdotees, nekahdu jauna presidenta wehleſchanu newarroht noturreht, tad jau winnam paſcham tiſ ilgi japaleekoht, kamehr tahdu wehleſchanu warreſchoht isdarriht. — Par leelu kai- tinaſchanu keiſeram, ſabeedrotu walſtu karea-wirſneeki, kas pee rohbeſchahm, presidentam Suarezam par gohdu iſtaifjuſchi balli. Franzuſchu awiſes daſchadi wehl ſuhds pahrlahpſcham walſtu offizeereem, la tee tur pee Meſſikas rohbeſchahm ſtahwedami, Franzuſchu keiſera karea-pulkus daſchadi kaitinoht. Winni wairak zeenijohht Suariftus un zaur to ſcheem darroht pahribu. Kad generalis Mejia pee ſabeedrotu walſtu generata Weizeta ſuhdſejes, la winna karea-wihri kahdu Meſſi- kas keiſera fuggi ſchahwuſchi un tas tiſ warrejis patwehrumu atrakt ais zitteem Amerikas fuggeem, tad generalis Weizels effoht atbildejis tá: „Es juhu ſinnu eſmu dabjuſis un man leels brihnumſ, la Suhs tá karea-wihrs newarrat to ſaprakt, la kad arri wiſſas Amerikas un Ciropas jahneekus garr juhr- mallu noſtaditu, tad tomehr newarretu noſargahht, la kahds ohtram ko pahri nedarritu. Tahdas leetas nemaſ newarrat man nedſ mannai walduſchanaſ pahrlah- meſt. Ko es té ſpehju un warru, to jau darru un darrifchu. Pirms Suhs ſuhdſibas grahmata manná rohká tiſſa, es par to nedarbu biju ſinnu dabjuſis un eefahzu to iſmekleht; darboſchohs ſchinni leeta tiſ tahſ, kamehr man isdohſees tohs wainigohs rohká dabuht.“ Us to ſuhdſibu, la ſabeedrotu walſtu offi- zeeri Suarez kareotajem patwehrumu dohdohht, gene- rals Weizels Mejiam atbild tá: „Suhs ſchehlojatees, la manni offizeeri un ſaldati tohs behgdamus Sua- riftus peenemmoht. Par to naw ko brihnitees. Tee kautini ſalka, la winni ſawás brihwibas deht zih- notees. Schi leeta irr ta, kas katram Amerikaneetim pee ſirds kerrahs. Kad arri es to gribbetu, tomehr es newarretu to aisleegt, tápat lá ſemmes-lohdei ne- warru aisleegt ſawu zellu eet; bet man paſcham arr netihl to aikaweht. Kad mehſ ar ſaweem dumpi- neekem kareojam, tad tai laiká Englandeefchu un Franzuſchu fuggu offizeeri un matrohſchi taiſ no mums apſehſtás ohſtás weenumehr draudſibu turreja ar muhu eenaidneekem un tomehr mehſ ne-effam ne katreem to leeguſchi nedſ pahrmettuſchi, bet pa- kahwuſchi katram darriht pehz ſawás patihſchanaſ.“ — Ar to nu ſabeedrotu walſtu walduſchana ſtaidri parahda, la winna nekahdu padohmu nepeenemſchoht no Ciropaeſcheem, bet darrifchoht arri, lá paſcheem tiſl. No ta arri redſams, la winni Suarezam gan gribb palihdſeht, bet ne tam no Ciropaeſcheem Meſſika

eezeltam keiseram; drihsaf wianni gribboht palihbseht tam pretti turretees.

Ras zittam bedri roht, pats eekriht.

(Statt. Nr. 50. Belgums.)

Debbes bija atkal noskaidrojusees. Mirdsoschas swaigsnites kà selta swezzites na augstas debbesu welwes atkal laipnigi atspihbeja. Leels pulks tauschu bija fapulzejuschees us leela dambja, kur besdeewigas rohlas nodohmajuschas dauds newainigeem zilwekeem dshwibu maitaht. Sleedes gan nebija isnemtas, bet us tahm gulleja leels bluffis, ko tiffai kahbi septin woi astoni wihri warreja nowelt un bes tam wehl weetu weetahm leeli kohla bluffi un blankas bija us fleedehm usmestas, ko damfratti nebuhtu warrejuschi pahrlaust, un tà pehz to besdeewigu zilwefu dohmahm buhtu gluschi pohsta eeskrehjuschi; jo ratti tur is fleedehm islehtu un no augsta dambja besdibbeni eeskreetu.

Reisneeki to wissu redsedami ka isglabbuschees, zits zittam laimi wehleja un flaweja Deewu. Usrauga puhles un mohlas isdsirdejuschi, tee preezadamees usteija wianna ustizzibu un ismannibu. Dakteris reisneeku labbu prahnu nomannidams, kahpe pa tam no weena waggona ohtra, par tahdu laimigu isglabbschanohs mihlestibas dahwanas salassiht preefsch tahda ustizgama zekka usrauga. Un reds, winnam labbi islaimajahs, jo bija isdewigu brihdi trahpijis. Zepure bija gandrihs lihds mallahm pilla. Naudas starpà bija arri tee selta dukati, ko krohna mantineeks dahwinajis. Dakteris to wissu isbehra Kristeles preefschautà, un steidsahs atkal drihs sawà waggona atpakkat, nekahdas pateizibas negaididams. Damfa swilpoja un wissa rinde sahke atkal kustetees. Willis skrehje atkal sawà walts weeta, un karrogu wihzinadams fleedse: „urrah! brauzeet laimigi!“ Un tee aishbrauja.

Pee buhdinas atnahkuschi tas pahris wehl apkampahs sirsnià mihlestiba. Kristele raudaja preeka affaras un ir pascha ta apzeetinajuschahs kareà deenejuscha usrauga azzis mirdseja preeka affaras. Tahs laimigi pahrzeestas nahwes breefmas, tee sudraba un selta gabbali Kristeles preefschautà, un ta preeziga zerriba us to nahfamu laiku, ko nu nekahds nelabs krusstehws wairs newarrehs apbehdinaht, abbeem sirdis padarrija weeglas un preezigas.

Telegrafa-stabs newarreja wis lihds ar scheem preezigajeem preezatees, jo pee latra wehja gruhdeena winsch lohziyahs un knalsteja un arween wairaf un wairaf, kamehr us weenreis schlihras no sawa zelma. Willis un Kristele bija turpat netaht noht un dauds netruhla, ka stabs krisdams tohs tohti laimigus nebuhtu aishnehmis un fadraggajis. Kà tee satruhlahs to redsoht krihtam. Willis abbi ar Kristeli luhfoja to nokrittuschu stabbu, us turra til drohschi augscham bija sewi pahrestahjis, nu aishnest pee mallas.

Melkis, sawu smaggu nastu (Kristeles krusstehwu) lihds mesehmallu steepdams, bija dikti peefussis un

tadeht schè kahdu brihtinu atpuhtahs. Tè us reis winsch preefschà no zeema redseja leelu ugguni iszekkamees, kas ar katra azzumirkli us augschu zeldamees leelats paliffe. Arri Willis un Kristele to stabbu pee mallas noneffuschi un atpakkat nahdrami eeraudsija papreefsch flaidrumu un tad dshwu ugguni arween leelaku us zeema pussi iszekkamees.

„Mikkel! Mikkel!“ Melkis usfauze tam eewainotam — „tawà mahja degg!“

Schi bals mohdinaja Kristeles krusstehwu no sawa gihbuna. Azzis atplehtis un breefmigi ruhldams, winsch murmuleja: „To irr mans blehdigs puika padarrijs, winsch irr to mahju aishdedsinajis.“

„Kur manni lohpi!“ waideja Melkis un skrehje prohjam, to eewainotu turpat pamesdams. Lehnam un ar breefmigahm sahpehm mohzidamees, willahs arri Mikkelis tam degdamam zeemam tuwaku. Taisniba arri bija, ko winsch Melkim sazizis, jo wianna dehs Antons bija pateesi tihscham sawa tehwa mahju aishdedsinajis. Kà Kristelei tapat arri Antonam bij pawehlehts agraki gulleht eet, bet kad schis tuhlin us wahrda nellausija, tad dabbuja baudiht, kà tehwa duhre smekle un tikke eegrubhts kahdà wezzà kambart un durwis aishlehtas zeeti. Skahdi un pohstu padarriht ir tas mukakais zilweks proht. Kad Antons pirmo meegu bij nogullejis un atspirdsinajees, tad winsch kitta kannis wezzàs durwis eekschà un enges nobrafscheja ween, kad isgahsahs ahra. Ne tehwu nedj arri Kristeli mahjà atraddis, tad atreebtees gribedams, winsch skrehje us salmu schkuhni un to aishdedsinaja. Kà besprahhtigs mehrkalkis tad aplahrt skraidija smeedams un rohlas plautschinadams, ka mahja aplam degga. Sa nahburgi, lam tè nu arri lihds sawa nabhadiba bij ja-uppure, winnu tur buhtu redsejuschi smeijamees, tad winsch gan buhtu leefmahm atwehlehts tizzis. Par masu laizinu paliffe wis zeems par pelnu kohpu. Deewa taisns spreedums arri to feschu wihru mantu tur gahdaja ispohstiht, kas bija noswehrejusches dselsu-zekku ispohstiht un Willi nokaut. Tee, kas wehl bija dshwi paliktuschi, kà Kristeles krusstehws-un Melkis, teem bija jaet strahpes mahjà dshwoht. Antons tilka no kriminal-teefas par nesaprahhtigu atrasts, tadeht us wissu muhschu krohna-aggahdashanas mahjà eeliks, kur tas no sawa tehwa mantas intressehm tappe ussturehts.

Kà tauni darbi nepaliffe bes strahpes, tà labbajee nepaliffe bes algas. Willis bes tahs naudas, ko dakteris preefsch wianna salassija, dabbuja wehl labbu teefu pee alga flahnt no dselsu-zekka beedribas. Winna gadda algas tappe arri pawairota. Kehnihsch tam norakstija schehlaminu tà, ka weena familija warreja ar to gluschi labbi istittees. —

Zaggad, mihtais lassitais, kad tu redsetu to masu usrauga mahjinu tur tanni leelà preechu mesehà. No labprahhtigahm dahwanahm, ko tobriht un wehl jo prohjam reisneeki tam peemettuschi par wianna drohsch-

prahntibu, ta taggad irr isbuhweta dauds leelaka un ruhmgaka. Deenaswiddus-puffe seed kofschas puffes un kirbisu lappas ar fawem leeleem dselteneem augteem apfeds to zeetu dehtu juntu, leels pulks duhju ballofchu tur duhda un aplahrt libdinajahs. Pahari wistu, paut us nodehjuschas kladsina un wehl dauds zittadu mahjas putnu tur reds aplahrt staigajam barribas melledami. Smukka gohtina krubm-malli is-laidufees gull un gaida, kad winnas mihta fainneeze nahfs un to stalli eeweddihs. Istabinas preelshâ fehd Kristele, Witta laimiga mihtliga laulata draudfene, un taggad jau mahte tam turpat preelshâ wahgischôs meerigi duffedamam behrninam. Schudama winna azzis dauds reis usmett us to kofschu un saldi gulleadamu behrninu, fawu pirmdsintu un pahrdohma ar Deewam pateizigu firdi fawu taggadeju laimi. Willis atkal fehsh istabâ kurwjus pihdams un dauds reis paslattahts us feenas, pee kurras ta rewolwera pistole karrajahs.

„Masa, neeziga leetina,“ winsch pats pee sewis runna, „zil dauds man tewim japateiz! gohds tam, kas lo derrigu isdohmajis!“

„Redsi Deewa dschwoklis pee zilwekeem.“

Jahna parahd. gr. 21, 3.

Kaut mehs Lubahnes draudses lohzecki warretum no diwahm floblas-ehlahm, kas ihâ laika muhsu widdu irr zehlu-fchahs, taggad un nahkofschôs laikôs tâ leezinahr!

— „Lai gan schê nabbagi, wahji zilweku behrnini isees un ee-ees, tomehr schahm ehlahm buhs Deewa dschwokteem buht. Jo Deews tiks schê fawem draudsesbehrnineeem gannitees us fawa wahrda sablainahm gannibahm, winsch dsirdinahs winnu dwehfeles ar uhdeni, kas werd us muhschigu dschwofchanu. Schê mahzifees behrnini jau agri to mekcht un pascht, kas muhsu labbad fawu debbes gohdibu irr atstahjis un semmê nahjis zilweku meefas peenemdam, — to, kas pats irr fazzijis: „Lai deet tohs behrninus pee mannim nahst, un neleedseet teem, jo tabdeem peeder ta debbesu walstiba.“ Schê behrnini sapulzefees ribtôs un wallarôs pee winna fwehtahm sabjahm, winnam salwodami. Schê buhs behrnineeem wispirmal un par wiffahm leetahm mahzitees Deewu bichtees, jo Deewa bihschana irr wiffas gudribas eefahkums.“

„Deewa dschwokteem buhs schahm ehlahm zaur to buht, la behrnini schê mahzifees pallausifchanu. Pallausifchanu prett Deewu, — pallausifchanu arri prett teem, lam Deews fawu wahrda un fawu gohdu irr dewis, tohs semmes wirsû fawâ weetâ zeldoms, prohti prett wezzakeem, lungeem un preelsh-neekeem, prett pehrmindereem, prett fsholmeisteri, prett draudseegannu, prett waldischanas u. t. pr. Zettortam bauffam buhs schê stary behrneem un eelsh behrneem mahjoht.“

„Deewa dschwokteem buhs schahm ehlahm ohtrahrt zaur to buht, la behrnini schê mahzifees eelsh klastubhdama Deewa tizzeht; — tizzeht, la winsch irr debbes un semmes un wiffu leetu radditajs; — tizzeht, la winna schehliga rohla mums wehl schodeem wiffu peeschlirr, kas mums irr wajadstigs pee muhsu meefas un dwehfeles dschwofchanas; — tizzeht, la winna azzis irr pahm mums atweheta muhs pasargadams un paglabhadams no wiffa launa; — tizzeht eelsh schê schehligu, wisschwehzigu Deewu un pee winna peeturteetes.“

„Deewa dschwokteem buhs schahm ehlahm arri pehdigi zaur to buht, la behrnini schê mahzifees mihschibû. Wispirmal Deewu mihscht, kas muhs papreelsh irr mihschibû;

mihscht muhsu kungu Jesu Kristu, kas zaur fawu zeeffchanu un mirschanu muhs irr atpestijis no grehla, no nahwes un no wellaspehla. Mihscht arri wezzalus, lihdifsholnee-kus u. t. pr. Mihschibûs garram buhs schinnis nammos walddit. Kur schahs mahzibas teel kofschas un schis gars walda, tur irr teescham Deewa dschwoklis.“

„Mihti wezzafi un tautas brahl! Woi schahs leetas naw fwarrigas un woi gan tahs nebuhs tabs mantas, lo lohdi un ruhfa nemaita un kurras sagli newarr nosagi? Redseet, tabs manto juhsu behrnini schahdôs nammos, bes tahm zittahm, kas arri irr derrigas un labbas preelsh prahta apgaifmoschanas. Woi tad nu nebuhs, zil fwehjam, floblas zelt un par tahm gabdaht? Man schheet, la par wiffahm leetahm satram us to buhs tschaltam buht. — Un juhs mihti Lubahnes draudses lohzecki, kas jau juhs effait zil fwehdami gabdajusch, la schahs ehlas tilka uszestos, tad nu paturrait arri tahs mihtâ peeminanâ. Nostaigajet paschi daudsreis turpu pallausitees, la juhsu behrninus tur mahja. Repaturreer tohs darba deht mahjâ, bet raideet us fsholhu; jo behrninam jau irr par wainu, kad winsch weenu paschu stundu mahzibas aiflawe, — un zil wairat wehl-ne, kad winsch dauds deenas no weetas teel aisturrehts? Palihdseet paschi fsholmeisteram strahdaht pee juhsu behrnineeem zaur to, la winnus fshubbinajet us pallausifchanu un Deewa bihschannu. Repeemirteet par fawu fsholmeisteri Deewu suhgt, jo winnam gan gauschi irr wajadstigs fwehls, pazeeffchana un fapraschana no augfhenes. Apfshopect arri labprahr fawas floblas-ehlas peeweefdam un pasneegdami tahs wajadstigs leetas, kas tillobb nammam, la arri tam strahdneekam tur eelshâ irr wajadstigas preelsh usturreffchanas. Us to lai jums palihds Deews!“

Bet nu arri Mahjas weefa lassitaji gribbehs dsitdeht skaidrakas stannas pahm muhsu abbahm jaunahm fsholabm. Jau pehrnaja gaddâ tilka schihs floblas Mahj. weef. 32râ nummuri, tanni rakkâ „Par Walleneeschpeem“ peeminnetas. Tadeht ihfumâ wehl tik dauds: Ta pirma tilka jau wehzi jauna gadda eefwehtrita. Schis nams stahw esarmallâ, klaijâ weetâ, us weena palalna. Wifsapfahet fshurp un turp irr zeemi redjami. Floblas nams irr tajubts no fshla, preelsh wairat, la tschetreem pagasteem. Namma garrums irr 12 affes un plattums peezas. Floblas istabas leelums irr trihsdesmit kwadrat affes. Preelsh fsholmeistera pascha irr ohtrâ gallâ diwas istabas, fehkis un rohlas-lambars. Augschâ irr preelsh fsholneekeem gullama istaba. Kehkam lihdias irr rohlas-lambars, tur fsholneecki maifi un fawas drehbes peeelch. Wiffai mahjai irr tilkai weenas ee-cetamas durwis un weens pohruhls ween. Pee schâ namma uszefschanas un eerikteschanas irr arri kungi no fawas pufses palihdsibu pasneegusch, mihtligi dahwinudami bakkus, dehtus, krahnes pohdus, keegelus — un wehl 176 ar pufs rubuli fudrab naudas, no la wiffas floblas wajadstibas irr sagahdatas. No draudses puffes irr preelsh to isgabjusch 275 ar pufs rubuli fudraba, bes juntu, bes bakku, alminu un zittu leetu peeweefchanas. Usbuhweffchana tilka kahdam meisteram par 250 rubukeem fudr. atdohra. „Bet Deewam schehl, schâ meistera darbs nebj wis teizams! Jo zaur pasfcheem un bakku-starpahm spibdeja daudfâs weetas deenas qaisma zaur. Kad us seemas-fwehtkeem wifs darbs pee jauna floblas-namma bija pabeigts, tad ifkats preezajahs un gaidija us eefwehtifchanas-deenu. Bet pee schpeem preefeem arri bija behdu-lahfas klast jaunkas, jo ehla diwi deenas preelsh eefwehtifchanas gandrih no ugguns buhtu aprihta, ja Deews nebuhtu schehligi pasargajis. Kurinataji, lam bija usdohs mahju fildit, nebija flaidas attribjusch no krahns. Tahs pa to laifu, la arri deht, kas preelsh kanzelites schweleti krahns tumumâ stahweja, bija eedeggschees, komehr paschi ohtrâ gallâ, wairubht laifu faweja ar lahrtchu spehli. Nejausch diwi zitti bija nahfusch, woi nu

floblas-nammu, jeb arri furrinatajns apmelleht un atrohd, ka jau istaba leesmas stahw. Ar steigfchanu ugguni isdsefha. Tadeht pee eefwehtifchanas bija tee preeki, fo baudijam, jo faldi, un tabs pateifchanas, las uf augfchu labpa, jo firnigas un lastas. — No eefwehtifchanas-deenas lihds Jurgeem fluu pee 97 behrneem ar leelu fwehtibu strahdabts. Preeksch floblmeistera lohnes dohd lungi 50 rub. fudr. un draudje maifi un lohpu barribu. Pee floblas irr kahdi pufsobtra puhweetas dahrsa. Lubahnes leelskungs irr apnehmeees un apfobljies dribsumâ arri ebrgel:tes, kahdus 100 rubl. wehrtiba, floblai dahwinabt. Lai Deews fwehti muhsu mihlus kungus, las arri mums pee schahm leetahm fawu mihlestibu parahda!

Ta obtra flobla, furra schinni ruddent, Nowembera mehnefi tikta eefwehtita, irr Meiran walsti. Lai gan arri schinni walsti fawa muifcha bija, tomehr ta nebjia lihds schim no Lubahnes schirra. Igahjuscha pawaffara schelibrabs schi muifcha ar faweem trihs wagasteem nohst un eetaifija fawu pagasta-teefu. Gan jau schinni walsti bija diweem wagasteem weena flobla, preeksch labdeem 4 gaddeem eefwehtita, prohti kahda tufschâ semneeku dshwolki. Bet ta bija tumfcha un knappa, tifpat preeksch floblmeistera, ka preeksch floblneefkeem. Zaur kungu un draudjes-kohpeju usfubbinascham un palihdsibu usachmahs schee diwi pagasti gabdahr sewini labbaku un leelaku floblas mahju. Igahjuscha seemâ fawedda wagasta lohzeiki wiffas leetas, las preeksch floblas uszelschanas bija wajadstgas. Bet lautini bija mannijuschi, ta darbu pee buhwefchanas meisteram tihra nauda aidoht, irr wagastam par grubtu. Tadeht usnehmahs paschi strahdneefus doht. Meisters, las buhwefchanas-darbu waddija, bija zittfahrht muifchas zimmermans. Ta tad ar Deewa palihgu warreja schinni pawaffara darbu sahkt. Bija gan preeksch redjeht, ar zil ischafscham rohkahm strahdneeki strahdaja. Neweens falmneeks neatrawahs, bet raidija, woi nu fawu kaupt, jeb arri gabja pats tanuis noliktas neddelâs pee buhwefchanas, ta la nelad strahdneeku truhkums nebjia. Un redsi pehz maj neddelahm jau bija nammam jumts wifst. Nu warreja pa sehjas un seema-laihu mahja strahdahr. Us ruddens pussi usnehma atkal darbu un pabeidse to ja, ka jau Nowembera mehnescha fahkumâ bija flobla ar wifscham leetahm gattawa un gaidija us eefwehtifchanu. — Arri pee schâ namma uszelschanas un eerikteschanas irr lungi labprahrtigi no fawas pusses dahwinajuschî: bakkus, dehtus nu wehl 190 rubikus fudrab-nandas, ka arri ebrgelites par 100 rub. fudr. Das irr lohpa 290 rub. fudr. no kungu pusses, No walsts pusses irr igahjuschi: 66 rub. fudr. un 560 lahju un 50 fergadeenas, bes bakku un almiu peewefchanas. Zimmermans dabbusja, pats arri falmneeks buhdams, no minnetas naudas par nomma uszelscham 25 rub. fudr. Ja walste paschai buhtu falmu gan bijis un nebuhtu jumts bijis japiel, las 61 rub. un 75 kap. fudr. malsa, tad tai buhtu uf tabs naudas, fo lungi irr dewufchi, wehl kahdi 13 rub. 25 kap. fudr. pahri palikuschî. Lai arri schohs kungus Deews baggatigt apfwehti, las ta mihligi pah faweem appalschneefkeem gabda! — Darbs pee floblas irr itim glihts un parahda, ka laudis ar preeku strahdajuschî un la meisters fawu darbu labbi proht. Pateizjiba pee schahs floblas uszelschanas arri peenahfahs Meiran muifchas kungam P., las nepeefudams ar labbu padehmu weenumehr pee roklas bija un darbu pahraudstija. — Schola stahw Wiffagall kalnds, netahk no Laudohnes leelzetta. No floblas warr leelu zeema-streht uf abbahm pufschm garr Niweekstes kasta-kalneem pahrfattihht. Ghla irr no lohpa pehz tabs paschas minnetas rifies buhweta. Garmus irr desmits affes un plattums peejas. Scholas istabas leelums irr 25 kwadrath affes. Scholmeisteram teel tapat, ka wiina flobla, no kungeem 40 rub. fudr. lohnes-nauda, maife un lohpu barriba no walsts dohta. Preeksch

dahrsa irr schê klahht pufsobtra puhweetas labba, eeftrahdata jemme. Pee eefwehtifchanas 12ta Nowemberi bija fanahzis leels kauschu pulks. Arri pashtamms waigus no nahburgu draudjes Laudohnes warreja redjeht. Bet Deews nelikka mums to preeku peedfihwoht, ka schi flobla tapat ka ta pirma, las efarmallâ irr, no pascha mihla draudjes-mahjijaja tiktu eefwehtita, furru grubta flimmiba mahjâs turreja. Tomehr pateizam Deewam, ka to darbu wiina weeta weens mihfch, ustizjigs weetneeks, zeenigs Schröder mahjitajs, las var mahjibas-laihu schê dshwoja un draudst kohpe, isdarrtja, dshwus wahrdus eefwehtifchanas-nammâ, (Kolof. gr. 3, 16.) runnadams un firdis pakustinadams. Gan arri schê peenahfahs kahdus wahrdus par to peeminneht. Bet lai peeteel, jo zittadi warretu schis rakts par garu palikt un zaur to dascham par peedaufscham buht.

Tad nu wifsphehdigi arri atwehlam schahs jaunas floblas Deewa kohpschamâ un fargaschamâ. Wiina gars lai schê mahjo pee floblneefkeem un floblmeistereem, ka schee nammi warretu teescham Deewa dshwolki pee zilweefkeem buht!

—r1—

Amerika.

Seemelneeki un deenwidneeki.

Deenwidneeki irr gauichi gudri. Wiina fawus uswarretajus wehl ta pat eenihst ka agraf un tomehr leelahs gudra prahta, ka waldischamâ effoht padewigi. Wehrgu buhschanas nozelschanas pehz wiina leelahs, ka to ar labbu prahtu, paschi no sewis, effoht atmettuschî, lai gan it katre sinn, ka wiina wehrgeem faites muhscham nebuhtu atrahstjuschî, ja wiineem wirsrohka buhtu tikfufe.

Ar presidenti deenwidneeki leeli draugi palikuschî. Pats generalis Leh, zittahrtejs deenwidneeku presidenta weetneeks, Dschohnsonam par draugu palizzis.

Deenwidneefkeem ar tahdu wiltibu arri labbi isdohdahs. Dschohnsons deenwidneekus eefahkumâ gribbeja woi noriht. Bet nu deenwidneeki ar wiina fawas patifschanas pehz warr darriht. Wifsch neween wifseem luhdsejeem peedohd, bet arri tahdeem lepneem dumpineefkeem, las newifschho peedohscham luhgtees, peedohschanas grahmatu atstelle.

Arri seemelneeki zaur deenwidneeku padewigu is-turrefchanohs dauf rahmaki palikuschî. Ka Dschefferfons Dahwis pelnito fohdibu dabbus, to taggad gan wairs newarr zerreht.

Bet taggadeja seemelneeku un deenwidneeku draudfiba ilgu laihu gan nepastahwehs. Deenwidneeki ar wahrdeem gan padewigi, bet ka nehgereem pilnu brijwestibu un pilnigu dalku pee walsts barrifscham nahm wehlehs, ka seemelneeki gribb, to newarru tizzeht. Nais un karroschana ar laihu tadeht atkal zelsees kahjas. Beidsiht spehzigaki seemelneeki sinnams wirsrohku dabbus, bet ne bes jaunas braktu-affins isleefchanas. Ja seemelneeki tuhliht pehz uswarrefchanas deenwidneekus buhtu speeduschî, to darriht las peenahfahs, tad pastahwigs meers buhtu rohka bijis.

Deenwidneeku pufse pilns meers netiks, pirms taggadejeem eedfihwotajeem, teem zittahrtejeem wehrgu turrefajeem, wirsrohka wairs nebus. Schis mehrfiks arri tiks panahfts. So jau taggad leeli pulki wehrgu buhschanas nihdetaji, seemelneeki tik labb ka Giro-

peeschi, kà straume eettef deenwidneeku semmè un tur apmettads us dsihwi. Pa weeneem winni sinnams newarr nahlt, bet pa 10 un 20 familijahm, jo tannu puffè wehl gauschi nedrohscha dsihwe. Bes tarra-eerohtscheem tur wehl ne weens newarr peettift.

Deenwidneeki seemelneeku kà kakkus duhmòs eewedd un seemelneeki arri taujahs westees. Tomehr ne wiffi. Rohdads arri tahdu seemelneeku, kas deenwidneekem un ir pascham presidentim prettiturrads. Philips runnu turredams fazzijis „ka Dschohnsons weenu walgu welloht ar dumpineekem un ka par $\frac{3}{4}$ dattu effoht palizzis par deenwidneeku, lai deenwidneeki par $\frac{1}{4}$ dattu tai paleekoht par seemelneekem.“ Tas pats Philips wehl zittu runnu turredams ar skaidreem wahrdeem fazzijis, ka Dschohnsonu waijagohht apfuhdseht augstadas teejas preefschà.

Bet tahdu seemelneeku mas ween rohdads. Seemelneeku leelata datta no deenwidneeku wiltibas leel apmahnitees. Un nehgeri? Rabbadsini gan pareds, kas winneem gaidams un sinnams ne tur ihsti meeru netur, kadeht arri deenwidneekem deesgan bailes no nehgeru dumpja.

Behteris un Tschaukste.

Tschaukste. Luhl, Behter, seema wehl arween leel mums pagaidiht — ka nekà, ta nekà! Laikam ir pa pascheem seemas-swehtkeem wehl newaijadsehs ikdeenas trahsni kurrinahi.

Behteris. Nu, woi tad par to kahda flahde! Zil dauds nabbadsineem jau tà naw nelahdas mallas un — zil dauds wehl naw to, kas par to teesu labbal silba wehdera eelschpuffi.

Tschaukste. Deewamschehl tà jau gan irr. To weetu, fur wehderu kurrina, taggad irr pahd dauds. Tu jau sinni, ka es esmu sawà tohrtelì no kneipehm gluschi apstahs: man irr weena fatrà puffè un ais mugguras wehl trescha. Tad tu gan warri faprast, ka man deesgan irr to redseht un noslattitees. Un nu nahlt wehl tee mihti seemas-swehtki, us to tee wehdera-kurrinataji preezajahs — ne wis ar swehtu preeku pahd Kristus peedsimschanu — bet ar ellistu preeku us lohpištu peedserschanohs. —

Behteris. Nestahsti wairak; man jau galwa reibst to klaufotees.

Tschaukste. Lai paleel tahdas leetas; falli, kas waktar tam semneekam bij notizzis tur Schahlu-wahrtòs, kas ais ausfihm kassijahs un lammojahs lahdam pakkat; tu jau tur netahlt stahweji un laikam to ehrmu buhfi dsirdejis?

Behteris. Ko tas nerra, laikam pehz wahrnahm flattijees un neredsejis, ka suhrmannis tam gandrihs brauz wirfà. Ohrmanna sirgs tam aiskehris kulliti un norahwis no plezza. Kullitè bijuschas 5 mahzinas tehjas un weena flaiska Kihnäs tehjanna, fo Kamarina lungs dohdohht klast tam, kas 5 mahzinas tehjas us reis pehrf. Tehjai gan nu nefas netaiteja,

bet lanna ta bij pagallam. Kà duls tas wehl lam-maja ohrmanni no pakkatas, kas taf nemas nebij wainigs. — Rahdi tad tew, brahl, rahdads tee nah-kami seemas-swehtki?

Tschaukste. Nu kahdi tad? Tahdi pat kà jau ikreis. Es jau ne-esmu deenestneeks, kas us schinkibahm warr zerrecht. Deenestneekus gan jau dsird wiffòs nammòs leeliski spreescham par schinkibahm, itt kà ta buhtu tahda leeta, fo waijaga dabbuht. Nu, nefas par to, ustizzigi un tschalli deenestneeki gan wehrti, kà fungi winnus eepreezina, — bet zil schinnis laifòs naw tahdu deenestneeku, kas skaidri deenas-sagli un naw wehrtis tahs paschas lohnes un maifes, fo tee dabbu. Ikdeenas lungi schelohjads, ka schinnis laifòs labbi deenestneeki effoht til retti kà balti swirbuki. Kungi paschi til dauds nekaunahs no darba, kà schinnis laifòs deenestneeki. Bet us fo tad teem lustes? Us flinkoschanu un apfahrt-wasaschanohs. Deenestmeitas, tahs jau pawiffam trakkas. Leelas stahtes gribb, tahdas paschas kà lungeem un kad ar gohdu pee tahs newarr tift, tad neko nebehda, kad gohds friht pabenki. Tad wehl puifcheem kalla fahrtees, us to jau til trakkas, ka wairs newarr isturreht. Teiz tu tahdahn fo par pamahzischanu, tad tewi wehl apfmeij un falla, ka paschas gan lab-bal sinnoht sewi isfargahht, — ne-effoht wis behrni. Bet zil ilgi geld tahda leelischanahs? Pat tai mahjà, fur es peemihthu, pee lungeem deene jauna meitscha, Lihstene wahrda, kas nesenn mahziba isgahjuse, wehl warr buht tiktai 17 gaddus wezza, bet jau til trakka, ka par lungu darbu nebehdadama, skreen weenadi appalschà wihnuschas durris, fur peedserschuschi tehwini wasajahs, — teem pascheem rahditees un tohs kahda wihje aistift — nudeen, kauns man wezzigam wihram to peeminneht, bet tahds smurgulis nekaunahs un nekaunahs.

Behteris. Skaidri jau tà rahdads, itt kà tag-gadejus jaunus zilwefus pats wels buhtu preefsch semim faderrejis. Zil ilgi tas tà ees, to deessinn. Wiffi til pehz tahdahn weetahn ween tibko, fur nelahda darba naw. Bet par kibbeli, ka fur darba naw, tur arri naw nelahdas weetas ar gattawu maifi un lohni.

Tschaukste. Ko tad darra taws behlinsch, woi weffels?

Behteris. Weffels gan; bet schelmis deesgan man meegu trauze pa nakti. Nu, kà jau tahds mas, kas tam warr to aisleegt! Pa swehtkeem gan attal gribbeju braukt us Dubbelteem pee schwahgera sehrst, bet tas masais brehtis man to rehlinu isjauls.

Tschaukste. Schoreis padfihwosim mahjà, brahl! Apmekle manni, tilpat jau kahds pihrags buhs, ar fo tewi pazeeniht.

Driffetajam wiffcees

48tà Nr. 383 lapp. puffè, Imà slejã, kà rindè no oppalschas lassams: „(Ungethiere),“ tur wahz stahweht: „Ragethiere.“

Gluddinaschanas.

Teel mellela gohdiga seewa, las sibdamu behrnu warr usnemt, to sibdiht un lohpr; schai seewai dshwes-weeta waijag buht pahrdaugawa. Klahthalas sinnas isdohs Stabusch kungs, pee Holm (zittureis Tanf) fabrika.

Launefaln statfionâ warr no nah-foscheem Jurgeem 1866 labs kalejs weetu dabbuht. 2

Wehl divi jaunekli, las schejenes skoh-lâs eet, (ihpafchi, las gimnastuma skohlâ mahzâhs) warr pee mums ruhmi un pahrtifschanu dabbuht.

Ed. Zietemann un Co.,
Pehterburgas Abr-Nihgâ, kalku-eelâ Nr. 15.

Divi prahrtigi Ollandeeschu mel-deri un weens maschihnu meisters warr weetu dabbuht tai maschihnpapihra-fabriki Alekfino pee Dorogabuschas, Smolenskâs gubernija. J. Schulte.

Golgowskas muischâ, Balkas kreisê, teel peenemti Latweeschu jaunekli, las Dahrsneela ammatu un sunaschanas gruntigi grubb eemahzitees, prohti no 1866 gadda pawaffaras eefahloht us weeglu atlihdstina-schanu. Klahthalas sinnas pahre to isdohs Gologowskas muischas waldischana. 3

Tai Schweizeeschu pulstenu bohde, leelâ Alekxander-eelâ Nr. 34, warr dabbuht: Schwarzwalder feenas-pulstenu par 2 libds 18 rub., sudraba keshas pulstenu par 9 libds 25 rub., jaunselta pulstena keshdes par 56 kap. libds 5 rub. un jaunselta pulst. atflehgas par 10 libds 75 kap. 2

Gross un Papenguth wihna-pagrabbâ

Kaula mahjâ, pretti Wehrmannâ dahrsam, warr dabbuht wiffadi wihnu, rumu un porteri par lehtafu maffu.

Ed. Zietemann & Co.

palk-lambari un pehrwju-bohde Pehterburgas Abr-Nihgâ, kalku-eelâ Nr. 15, pretti Ballofcha eebrauffchanai, warr dabbuht par lehtu tirgu ittin labbu mehbeku lalku, gaischu schellalku un to labbalo dischlara libmi, kâ ori indigo, kochinelli, anilin pehwi puddeles un faufu kâ pul-weri un wiffas zittadas jaunâs pehrwes libds ar pamahzischanu, kâ tabs jabruhke.

Telstah arri sunanu darram, kâ pee mums warr dabbuht drehbju-masgajamas maschinâs, no jaunâs mohdes, ar lo 10 gaddus wejs behrns warr masgahst, fur zittureis 6 zilweeseem bij lo strahdabt un las 50 prozentes seepju aistaupa. Schahda maschine maffa 14 rub. 50 kap.

Grahmatu-sinna.

Mannâ bohde us Daugawas tirgu pee Schahlwahrteem Nr. 20 irr dabbujama schi grahmatina:

Nihga, jeb singe par Nihgu un wih-nâs dshwi. Trefcha drikkê. Maffa 10 kap. **Ernst Plates.**

Karlshadê irr diwas mahjas, katrai mahjai 1 leela un 6 masakas istabas, ar stalli, wahgusi un leddus-pagrabu pahrdobdamas. Slaidrafas sinnas warr dabbuht pee lohpmanna Rudolph Sinder-eelâ. 2

Prifchus

1865ta gadda appinus lehti pahrdohd Karl Nr. Schmidt, rahtskunga Schaara nammâ, pee zuhru wahrteem.

Pehrnagadda spilwes-feens teel pahrdobts wezzâ Alekxander-eelâ Nr. 27, netah no Alekxandera wahrteem.

Ohjola ratti teel pahrdohsti Augstrosches muischâ. 1

Mannâ gruntigâ Engelischu magashnê, tai jaunâ G. Minus lunga nammâ, pee zittureisejeem muischu wahrteem, irr atkal papilnam peewesti wiffadi musika ritfki, kâ wijoles, baswijoles, leelas un masas behrnu wijoles, gitaras, wehja lohkles, zibteras jeb wezzu laifu zimboles, monochordes jeb weenu sibgu wijoles preefch garrigu dseefnu dseedafchanas, stabbules, taures, trompetes, klarnettes, pastaraggi, konzertinas un akordionas no tahm wiffu-lehtafahm libds wiffu-dahrgalâhm sortehm, tapat arri wiffadi pee musika darba un lohpschanas peederrigi dakti, kâ: wijoku steeki, tappini un seidu turretaji, wijolu bohgeni un bohgenu farri, Italtjas un Wahzu seidas, sibda kwintes, klarnettu mehlites, behrnu taurites, pub-fchamas armonikas un wiffadi schê ar wahrdcem nepeeminnami dakti.

Tai teem, las mannu bohdi wehl labbi nesinn, neubtu nefahdas leelas mellefchanas, der par sinnu, kâ pahre mannas magashnes durwihm irr ta ristiga Eng-landes walsts sime stary selta raksteem redsama, las tâ isfklattahs:

Englisches Magazin.

Англискій Магазинъ.

un us pahchu mahri stahw ar melneem Wahzu un Kreemu bohstabeem mans wahrdê

J. Redlich.

И. РЕДИХЪ.

Engelischu auschamu deegu magashnê pee siwes,

wiffahm pehrwehm.

Nihgâ, kalku-eelâ, netah no rahtuschâ pa labbo rohku, kad us ahru eet, warr dabbuht pirmo sorti Amerikaneeschu auschamas bohmwillas deegu, no Engelischu wehrptuwes un ar dsehtenu pahrfceeru no wiffceem un nummureem un

us durwihm redsama Eng-landes walsts sime un lohka siwâ.

Atbildedams reoaltehrs A. Leitan.

Drikkebis pee Ernst Plates, Nihgâ.

Apustula Pahwila grahmata Galateescheem rakstita,

ko tulkojiz

Hugo Brannschweig,

Mag. Theol. mahzitatâ.

I.

1) Pahwils apustuls ne no zilwekem nedš zaur zilweku, bet zaur Jesu Kristu un Deewu Tehwu, kas to no mironeem usmohdinajis 2) un wiffi brakti, kas pee mannim, Galatijas draudsehm. 3) Schehlastiba jums un meers no Deewa Tehwa un muhju Kungu Jesus Kristus, 4) kas sewi par muhju grehkeem dewis, ka lai winsch muhs muhšu Deewam un Tehwam pa prahtram no ſchi taggadeja launa muhscha israuj. 5) Tam gohds muhschu muhschôs. Amen.

6) Brihnohs, ka juhs no ta, kas juhs Kristus schehlastiba ſauzis, til ahtri zittâ ewangeliumâ pabrezellatees 7) un tal zits nan, ja tahdu ne buhtu, kas juhs misse un Kristus ewangeliumu grihb pahraifihht. 8) Bet ja arri mehš jeb engelîs no debbestim jums labbwehstihu pahri pahr to, ko jums effam labbwehstijuschî, tà tas lai irr atmettamš. 9) Râ jau esfam ſazzijuschî, ir taggad atkal falku: ja kahds jums labbwehsti pahri pahr to, ko juhs dabbujuschî, ta tas lai irr atmettamš. 10) So woi taggad wehl zilwekem pa prahtram runnaju jeb Deewam? Jeb woi melleju zilwekem patihht? Ja es zilwekem wehl patihhtu, ta Kristus kalps es ne buhtu.

11) Un es jums falku, brakti, ka ewangelijums, ko jums esmu sluddinajis, ne wiš zilwekem pa prahtram. 12) So pee zilweka to ne esmu dabbujis nedš mahziješ, bet Jesus Kristus atklahſchanâ. 13) So par mannu preeſchlaika gabjumu Suhdu mahzibâš effat dširdejuſchî, ka Deewa draudſi breeſmigi esmu waijajis un to pohstijis. 14) Un Suhdu mahzibâš penehmohš wairat par daudseem kahrtas un tautas heedreem un ſawôs tehwu-tehwu eeraddumôs un mahzibâš pahrlieku biju apnizzees. 15) Bet kad Deewam patihhtahš, kas man no mahtes meefahm ſawâ prahtà nolizis un ar ſawu schehlastibu ſauzis, 16) pee mannim ſawu Dehlu atklahht, ka lai paganôs to sluddinaju, tad ar meesu un affinim ne ſarunnajohš 17) nedš Jerusaleme pee teem wezzateem par man apustuteem nogahju, bet gabju Arabijas jemne un atpalkat greeſohš Damaskš pilskhebtâ. 18) Pehz tam pa trihs gaddeem gabju Jerusaleme, Pehteri apraudſiht un pee winna paliktu peeſpadsmit deenas. 19) Bet zittu no teem apustuteem ne redseju, bes ween Zehlabu, Kunga brakti. 20) Un ko es jums rakſtu, raugi Deewa preeſchâ falku, ka ne melloju. 21) Pehz tam gabju Sibrijas un Kilikijas jemmes 22) un Kristus draudsehm Subdaiâ biin iwesch

kas toreij muhšu waijatais irr bijis, taggad to tiz-zibu wehsti, ko toreij irr pohstijis, 24) un par manni Deewu ſlaweja.

II.

1) Pehz tam pa ſchetrapdsmit gaddeem atkal gabju us Jerusalemi ar Barnabu un nehmu lihds arri Titu. 2) Bet gabju turp pa atklahſchanai un ſtahstija teem par to ewangelijumu, ko paganeem sluddinaju, un ſewiſchî teem teittajeem, ka parwetti ne tekfu jeb esmu tezzejis. 3) Bet arri Titu, kas man lihds bij, ne ſpeeda Suhdu eeraddumôs, jebſchu tas Elleneetis. 4) Bet leeka brakteem, kas bij eelihduſchees, muhšu brihwestibu, kas mums eelſch Kristus, nogluhneht un muhs kalpinaht, 5) teem ne brihtianu us klauſſichanu ne effam kahwufchees, ka lai ewangelijuma pateesiba pee jums paleef. 6) Un tee, kas ſew leeli teiz — kahdi tee preeſchlaika bij, man weenalga, Deews zilweku gohdu ne usfkatt — tee teiktet man jauna klahht ne mahzija. 7) Bet turprettim tee nopratte, ka mannim Deewa wahrdi paganôs ustizjeti, tà ka Pehterim Suhdôs. 8) So tas, kas ar Pehteri apustula darbâ Suhdu tautâ ſtrahdajis, kas arri ar mannim paganu tautâš ſtrahdajis. 9) Un Zehlabs un Kewas un Zahnis, kas par pihsareem teitti, atſihdami man dohtu schehlastibu, labbas rohkas man un Barnabam dewa us beedribu, kalai mehš pee paganeem, bet winni pee Suhdeem ſtrahda, 10) tillai nabbagus lai mehš lohpa peeminnâ turrâ, ko esmu dſennees arri pil-diht. 11) Bet kad Pehteris Antioſija nahza, tad tam azzu azzim pretti ſtahweju, jo winsch tilke ap-ſuhdſehts. 12) So pirms zitti no Zehlaba kaudim nahza, winsch ar paganeem ehda; bet kad tee nahza, tad winsch ſlehpahš un ſchlihrâš, no Suhdu kaudim bihdamees. 13) Un lihds ar winnu arri tee zitte Suhdi to leefulibu ſtrahdaja, tà ka arri Barnabas winnu leefulihâ eekritta. 14) Bet kad redseju, ka tee ewangelijuma pateesibâ taiſni ne ſtaiga, tad Pehterim, wiſſeem dširdoht, ſazziju: ja tu Suhdis buhdams paganiski dšihwo un ne juhdiſki, kam tad tu paganus ſpeesch juhdiſki dšihwoht. 15) Wan mehš no dšimtas Suhdi un ne no paganeem grehzi-neeki, 16) bet atſihdami, ka no hauſlibas darbeem zilweks taiſns ne paleef, til ween zaur Jesus Kristus tizzibu, arri mehš effam tizzejuſchî eelſch Kristus Jesus, ka lai no Kristus tizzibas un ne no hauſlibas darbeem taiſni paleefam. So no hauſlibas dar-beem neweena dwehſele taiſna ne palis. 17) Ja

eefch Kristus taifni palitt, ta Kristus grebkeem kalps. Tas lai ne noteef. 18) So ja atkal ustaisu, ko esmu noplehsis, ta patz sewi par pahrfahpeju no-
itaisu. 19) So zaur haustibu haustibai esmu mirris,
Deewam dsihwoht. 20) Libds ar Kristu esmu frusta
fists un es wairs ne dsihwoju bet eefsch mannis
dsihwo Kristus; un ko taggad meefas dsihwoju, to
dsihwoju Deewa Dehla tizziba, kas man mihlejis
fun paschu sew par mannim dewis. 21) Deewa
scheblastibu ne atmettischu. So ja taifniba zaur
haustibu nahf, tad Kristus gan parwelti nomirris.

Leelas Asijas leelu pufe-sallu, kas garniski issteepjabs us wal-
lar-puffi, sau par maso Asiju. Tai pa natts-puffi ta mella jubra,
pa walfara-puffi Oreeku jubra, pa deenwidus-puffi Lewantes jubra,
bet rihtpuffe patte pee leelas Asijas larrabs. Newis tabtu no schabs
rihtpuffes tabs leelas uppes Gifrats (Jeb Frai) un Tigris. Atkal
no tabs deenwidus-puffes ne wifs tabtu ta wezza Jubdu semme
Tad nu majas Asijas widdugi eefschwoja Galateesch. Schimis
Galateeschds leet brabli bij eelthouschees, kas Pahwilu un Pahwila
mahjabs smahjeja un lammaja un fozzija, la schis apustuls ne ef-
schot un scha wahrdi Deewa wahrdi ne effot. Teem pretti Pah-
wils rahda, la pais gan apustuls til labb ta tee zitte apustuli un
pascha wahrdi Jesus Kristus ewangelijums.

Pirmais gramatas gaddals, I un II noballa, kur Pah-
wils norahda, tabs apustuls pats irr. — 1. So apustuls irr juhstis
un Pahwils gan naw zilwela suhtits, ned draudses jeb dauds
kauhu suhtits, tas irr nefahs leels, to zilweti par leelu noteiz.
Bet Pahwils sawu leelumu no pascha Deewa un dsihwa Pestitaja
dabbujis. 2. Tomehr winsch ar sawu leelumu ne pa-augstinajabs
bet apunnabs par brabli un brabliigi ar zitteem brabteem kochpa
Galateeschdeem gramata laisch, tohs mahziti un spehjinahf. 3-5)
Gan dauds leelas rahjamas Galateeschds, tomehr Galateeschdi Pah-
wilam paleef par brabteem, kas ar paschu kochpa arpestiti un ap-
schelotti.

6-9) Ne diwi ewangelijumi jeb wehl wairat ewangelijumu,
weens pats ween. Ewangelijums pasistams ne wifs pee ta, kas to
wehsti un stahsta, bet pee tam, kas wehstits un stahstits. Ewan-
gelijums irr Deewa wahrdi jeb pateesiba newis tabet la labds
apustuls jeb engels to dewis. Wandrihs laurulail tabdi ewangelijumu
pahraitaifitaji rohdabs. Tee pasistami pee tam, la ammatu jeb gob-
das jeb eecadumus jeb dohnas jeb zilweti laisch un zellas leelas
wairat teiz neta Kristu Jesu. 10-15) Pahwils pee sewis usrahb, la
pats Deews Pestitajs pee Kristus ewangelijuma frdi atgreesch, zits
neweens jo p i r m l a h r t 16-20) Pahwils 3 gaddusgarram laisch un tad
tillai tabtu apustulu apmette un pee ta pascha ilgal nepaleef, neta labdas
deenas; o h t r u l a h r t 21-24) Pahwils pats eet, kur gribb un ne-
weens apustuls tam zeku rahd, kur ja-eet, jeb kur jamahza; t r e s c h -
l a h r t II, 1-8) Pahwils 14 gaddus garram laisch un tad tillai
attal eet labdureis Jerusalem, tanni apustulu pilsehta; un tanni
pascha reija apustuli to ne bij faulufchi, bet Pahwils kungu atlah-
schanas pehz no sewis turp eet un rahda, la pahwelti wehl naw
strahdajis un pubhejees; no rahdeem darbeem apustulam apustula
gohda wahrd; bet gohda wahrd tillai zilweti gohds ween un to
Deews ne nstait ned tabet weenem un teiz; z e t t o r t l a h r t 7) un
8) apustuli Pahwilam ne dabtu to jauna nahf mahzit, bet turp-
tem gan Pahwils apustuleem; p e e k t l a h r t 9) un 10) Pahwils ap-
palsch teem leelem wezzaleem apustuleem ne semmojabs, bet sinnams
kristigas beedribas ar teem usture, jo tee irr brabli Deewu gohda;
f e s t l a h r t 11-21) weens no teem teittem apustuleem grehds kriht;
Pahwils irr tabtu raj; jo tee brabli no Jubdu tantas ar teem
braleem no paganu tantam nemereu bij beigufchi un brabliigi meern
usnehmufchi, la lassam Apust. darb. 6, 1-15. 10, 1-48 un wifswairat
brabli no paganu tantam eefsch dsihwoja, gan papreefschu meern
turr, bet pehz ar zitteem no Jehlaba laudim, kas no Jubdu tantas
tizzibai bij pee kriitufchi, nemereu zel; nu Pahwils Pesterim to
teekulibu usrahb, la schis beigtu nemereu atkal usfabl, jaunu der-
ribu ar wezzu, jeb Rohsu ar Kristu atkal gribb jauti.

III.

1) At juhs nesaprattigi Galateesch! Kas juhs
peewihlis, la pateesibai ne paklaufat — juhs, kam
ta ka preefsch azzihm aprastits Jesus Kristus frusta
fists? 2) To, ween gribbu no jums mahzitees: woi
no haustibas darbeem jeb no wehstitas tizzibas garru
effat dabbujufchi? — 3) Woi tam mehram effat ne-
saprattigi? Woi garrä eefahufchi taggad meefa beig-
eet? 4) Wo til dauds parwelti effat zeetufchi? Ja

tas arri warr parwelti buht. 5) Kas nu jums garru
sneeds un spehtus eefsch jums strahda, woi tas to
darra no haustibas darbeem jeb no wehstitas tizzibas?

6) Ahbraams Deewam tizeja un tas tam par
taifnibu skaitits. 7) Tad nu prohteet, la tee irr
Ahbraama behrni, kas no tizzibas. 8) Un raksti,
papreefschu sinnadami, la Deews paganus no tizzi-
bas taifnus teiz, Ahbraamam papreefschu wehstija:
eefsch tewim wiffi pagani tiks swehtiti. 9) Tad nu
libds ar tizzigu Ahbraamu swehtiti tee, kas no tizzi-
bas. 10) So wiffi, kas no haustibas darbeem irr,
tee irr appalsch lahsteem. So rakstits: nolahdehts
kats, kas ne paleef eefsch wiffa, par to haustibas
gramata rakstits, ka to buhs darriht. 11) Un ka
pee Deewa neweens ar haustibu taifns ne paleef,
sinnams no tam: kas taifnais no tizzibas dsihwohs.
12) Bet haustiba naw no tizzibas, bet tas haustos dsih-
wohs, kas tohs pild. 13) Kristus no haustibas lahsteem
muhs ispirzis, tad winsch par lahsti palikka, jo rak-
stits: nolahdehts kats, kas pee stabba larrabs, 14)
ka lai Ahbraama swehtiba paganeem eefsch Kristus
Jesus teef, ka lai apfohlitu garru ar tizzibu fanemmam.

15) Brabli, zilwezigi runnaju. Tam libdsen ja-
falka, apstiprinatu zilwela eestahdijumu neweens ne
nomett jeb pee tam to paleef. 16) Bet tabs ap-
fohlischanas fazzitas Ahbraamam un wianna sehklai.
Ne fakka: un tawahm sehklam, la par daudsahm,
bet ka par weenu: un tawai sehklai, tas irr: Kristum.
17) Bet es falku ta: haustiba, kas pehz pa 430
gaddeem nahfufi, to eestahdijumu, ko Deews us Kristu
papreefsch apstiprinajis, ne apgahsch ned apfohli-
schanas ta nozell. 18) So ja manwa no haustibas
nahf, ta wairs ne no apfohlischanas. Bet Deews
Ahbraamam apfohlischanä to dahwinajis. 19) Kam
nu haustiba? Ta gan pahrfahschanu deht peelikka,
ar engekeem pawehleta un widdutaja rohta eedohda,
kamehr ta sehkla nahf, kam sohlihts. 20) Bet wid-
dutaja tur naw, kur weens pats ween. Bet Deews
irr weens pats ween. 21) Woi nu haustiba Deewa
apfohlischanahm pretti? Nebuht ne. So ja tahda
haustiba buhtu, kas spehtu dsihw' darriht, ta
pateef taifniba no haustibas nahftu. 22) Bet
raksti wiffus appalsch grebkeem kochpa aischegufchi,
ka lai apfohlischana, kas no Jesus Kristus tizzibas
irr, tizzigeem paleef dohdama. 23) Bet pirms tiz-
ziba nahza, muhs glabbaja appalsch haustibas aisch-
flehgtus tai tizzibai, kam bij ja-atflahjabs. 24) Tad
nu haustiba par muhsu audsinataju us Kristu palit-
kufi, ka lai no tizzibas taifni teekam. 25) Bet kad
tizziba nahfufi, tad appalsch audsinataja
wairs ne effam. 26) So zaur tizzibu eefsch Kri-
stus Jesus juhs wiffi Deewa dehti effeet. 27) So
zeef no jums eefsch Kristus kristiti, teef ar Kristu
effat apgehrbuschees. 28) Te ne Jubda ned Elle-
neeta, te ne kalpa ned tunga, te ne wihrifcha ned
seewifcha. So juhs wiffi klai eefsch Kristus Jesus
par weenu effat. 29) Bet ja Kristus laudis effat,
tad nu Ahbraama sehkla effat, un mantineefi pa ap-
fohlischanai.

Dhtrais grabmataš gabbals, III—VI noball, tur Pahwils ištahsta, kas irr ewangelijums. — III, 1—5) Swebts Gars no krušta šita Kristus darbeem (newišk no baušlibas darbeem) jeb no tizzibas wahrdeem (newišk no Mofus wahrdeem). To latšs krištige ištahstija, arri Galateeschi to jau bij ištahstijuschi un apstirpinajuschi sawas behošs, to Kristim par goddu bij žetufchi. 6—29) Ir no pašeeem wežeem ralteem mahžama, ka Mofus derriba laiziga jeb us laiku ween un mafala par jaunu derribu.

So pirmahri, 6—9) taisniba newišk dabujama no baušlibas bet no tizzibas; to pašči weži ralkti mahža; jo tee Abbraamu par tajnu teiz un tal Abbraama laika baušlibas wehl ne bij; ohtrelahri, 10—14) baušlibu ne pilb ar tizzibu, bet ar darbeem, jo baušlibu šnewar tizzib til ween isdarriht jeb pildibit, un tas to ne darra, tahdam ne tajniba, ne dšihwiba; treshlahri, 15) 16) baušliba Abbraamam newišk sohlita, bet Kristus tam sohlitš; žettortlahri, 17) baušliba štarp laika wehlat pa 430 goddeem peepalibšet pee Juhdu tautas audinashanas; peeltlahri, 18) mantiba patte leelata par sohlitumu, ar to mantiba sohlita, un sohlitums leelats par nepilditeem baušteem; šestlahri, 19) 20) ta baušliba arri naw wiffai tautai robta eedobta, bet šitlai minnas widdutajam jeb wehneelam un wiršnelam; septittahri 21) baušliba dšihwibu nedobš; astottahri, 22—29) turprettim Kristu un dšihwibu un mantibu wiffas tautas un wiffas dwehseles tizziba panabt. —

IV.

1) Bet es šalku, kamehr mantineekš behrnu kahrtā irr, tad štarp šcho un štarp kalpu štarpibas naw nekahdas, kaut šchis gan wiffu mantu šlungs. 2) Bet šchis appašsch kohpejeem un mantu šargeem lihds tai deenai, to Tehws papreešsch nosazzijis. 3) Tahdi arri mehš bijam, appašsch wiffas pašauls šahkamahm mahžibahm kalpinati, kad behrnu kahrtā bijam. 4) Bet kad laiku pilniba atnahža, tad Deews nosubhtija šawu Dehlu, dšimmuschu no šewas, dšimmuschu appašsch baušlibas, 5) ka lai winsch tohs, kas appašsch baušlibas, ispehrt, ka lai Dehla teesu šanemmam. 6) Bet ka lai dehli effat, Deews juhsu širdis šawa Dehla garru nosubhtijis, kas šauz: Abba Tehws. 7) Tadeht kalps wairs ne effi, bet dehls, un kad dehls, tad arri Deewa mantineekš žaur Kristu.

IV. Ewangelijuma laiks irr laiku pilniba. 1—7) Kas Kristus garru dabujis, tas wairs naw behrnu kahrtā jeb appašsch aulšahm un audšinatajeem, bet irr pilnigs; tadeht Juhdeem, kas Kristu tizz, naw brijw, atpallat greeštees behrnu buhšchana.

8) Bet tolai Deewu ne šinnadami, teem effat šapojuschu, kas no šewis naw deewi. 9) Bet kad Deewu taggad effat atšinnuschu un jasalka wehl štairdraf: kad Deews taggad juhs atšinnis, ka tad atkal atgreešchatees pee tahm wahjahm un nabgagahm šahkamahm mahžibahm, kam atkal gribbat no jauna kalpoht? 10) Juhs deenas uu mehnešchus un laikus un gaddus gohdajeet. 11) Bihstohs par jums. woi pee jums parwelti ne esmu puhlejees.

8—11) Arri paganeem, kas Kristu tizz, naw brijw, atpallat greeštees behrnu buhšchana; kad tee tomehr deenas un mehnešchus un žittus wezzus šwebitus šwehti jeb žittas behrnu mahžibas atkal usnemam, tad tee šwehtu garru atšahj.

12) Paleekat ka es, jo arri es ka juhs. Brahki, juhs lihdsju. Juhs manni ne effat šaunu darrijuschu. 13) Bet šinneet, ka pirmo reis meefas nespehžiba jums esmu labbewhštijis 14) un mannu šahrdinašchanu, kas man šawā meefā —, ne effat apšmehjuschi nedj apštahmuschu. Bet ka Deewa engeli, ka Kristu šesu man effat usnehmuschu. 15) Šahda toreis bij juhsu reišchana? So jums leezinaju, ka juhs sawas azzis buhtu isgreeuschu un man dewuschu, ja to warretu. 16) Woi tad nu tahds eenaidneekš jums esmu palizzis, wateesibu jums šazzidams? 17) Wianni pehž jums šwehti ne kahro, bet gribb muhs no jums is-

šehgt, ka lai pehž winneem šahrojeet. 18) Pehž labba šahroht, šaturreis irr labbi un neween tobrijd, kad pee jums esmu. 19) Manni behrnini, par to man atkal dšemdejamas šahpes, kamehr Kristums pee jums redšams paleek. 20) Gan gribbeju taggad pee jums buht un šawai balšei list štanneht, jo nobehdajohs par jums.

12—20) Pahwils teiz Galateeschu wezzu mihlestibu un apraud winnu jaunu naidu, jo Galateeschu ar šawu wezzu mihlestibu bij israhdiijuschu šwehtu Garru, bet ar šawu jaunu naidu nu israhd newehtu garru.

21) Šalkait man, kas appašsch baušlibas gribbat buht: woi baušlibu ne effat dširdejuschi? So ralkstibš, ka Abbraamam diwi dehli bij, weens no wehrdšenes un weens no brijwas. 23) Bet wehrdšenes dehls bij dšimmis pa meefai, bet brijwas dehls žaur apsohlischanu. 24) Tas ka lihdsiba irr isštahstijams. So tahs irr tahs diwas derribas, weena no Sinas kalna, kas wehrgu kahrtā dšemde, ta irr ta Agara. 25) So Arabijas šemmē Sinas kalnu par Agaru šauz un tas ar šcha laika šerusalemi weenā gabbalā šaeet un lihds ar šaweem behrneem wehrgu kahrtā irr. 26) Bet ta jauna šerusalemi brijwa irr un ta irr mums wiffieem mahte. 27) So ralkstibš: lihdsmojees tu ne-augliga, kas ne dšemde, plibš un brehž, kas behrnu šahpes ne panahži, jo atštahtai daudi wairak behrnu ne ka tai, pee kuras tas wihrs. 28) Bet mehš, brahki, pa ššaakam apsohlischanas behrni effam. 29) Bet ta ka tolai meefas dšemdehts dehls garrā dšemdetu Dehlu wajaja, ka arri taggad. 30) Bet, to ralkti šalka? isdšenni wehrdšeni un winnas dehlu. So wehrdšenes dehls lihds ar brijwas dehlu ne mantohs. 31) Tadeht brahki, wehrdšenes behrni ne effam, bet brijwas.

21) Šaitam tee leek brahki, kas Galateeschos bij eeliduschu, ar leelahm augštahm lihdsbahm bij leppojusches un Galateeschus peewihluschu; tadeht Pahwils tahdeem jauneem baušlibas mihstotajeem un wezzas derribas šukotajeem pretim isštahsti, šahdas lihdsibas no wezzas derribas ralteem israhjamas, ja gribb ar lihdsibas wahrdeem leelitees, prohtu šahdas, kas mahža, ka ššmaelim naitš, bet ššaakam mantiba.

V.

1) Tad nu pašahweet brijwestibā, ar to Kristus muhs brijwejis, un ne bahschatees atkal wehrgu juhgā. 2) Meds, es Pahwils jums šalku: ja Juhdu derribu usnemšet, tad Kristus jums nelas ne palihdschš. 3) Un šatram Juhdu derribā eegahjuscham žilwekam atkal leezinaju, ka wiffa ta baušliba šchim japild. 4) No Kristus effat atkahpuschi, kas baušlibā šaifnojeetees. No šehchlastibas nobht effat no-krittuschu. 5) So apžerramu šaifnibu no tizzibas mehš garrā nogaidam. 6) So eeksch Kristus šesus ne Juhdis, ne pagans to špehji, bet tizziba, kas mihlestibā šrahda.

7) Labbi tizzijat. Kas juhs ta šaturejis, ka pateešibai ne pašlaufat? 8) Tahda pahrunnaschana naw no juhsu šauzeja. Maš ranga wiffu mihflu šaraudše. 10) Es eeksch šunga par jums tizzohs, ka žitta ne dohmaset. Bet tas juhs miše, kas šohdu šrahsees, ja ir ne šinn kahds buhtu. 11) Bet brahki, ja es wezzu derribu wehl šluddinaju, kam tad wehl manni wajaja? Ta jau peedauššchanas pee šrušta

pagallam buhtu. 12) Kaut jel juhsu jauzeji arri paleef nogrubsti.

V. Ewangelijums ir Kristus brijwestiba un mihlestiba. 1-12) Bahwils slawe Kristus brijwestibu un mahza, ta notahs ne sohlu ne buhs atkapties, so mas ranga wissu to mihstu farawje.

13) So brakti, juhs brijwestiba faukti, bet fawa brijwestiba ne dsihwojeet meesai par kahrinaschanu, bet mihlestiba kalpojeet zits zittam. 14) So wissa eta hausliba weena wahrda fa-eet, tanni: tew buhs sawu tuwaku mihleht la few paschu. 15) Bet ja zits zittu lohshat un rihjat, ta flattait, woi paschi ne isphostifetees?

16) Bet es faktu: staigajeet garrâ, tad meesas kahribu ne pildiseet. 17) So meesa garram pretti klahro un gars meesai. So tee weens obtram pretti stahw, ta lai to ne darrat, ko gribbat. 18) Ja nu garrâ dsennatees, tad appatsch hauslibas ne effat. 19) Bet meesas dardi ir sinnami, prohti tahdi: mauziba, neschkistiba, beskauniba, 20) esku-kalposchana, burshana, naibi, kldas, farri, dufmas, nih-deschanas, schelschanas, schirschanas, 21) skandibas, kauschanas, derschanas, gullas un zitti tahdi, par ko jums papreeschu faktu, ta papreeschu jau esmu fazzijis: ka Deewa walstibu schee ne mantohs, kas ta strahda. 22) Bet garrâ augli ir mihlestiba, preeks, meers, pazeetiba, laipniba, labfirdiba, tizziba, 23) lehniba, fahiba. Tahdeem hausliba naw prettim. 24) Bet Kristus laudis meesu libds ar firds-leesmahn un kahrabahm krusâ fittuschi. 25) Ja garrâ dsihwojam, tad garrâ lai ir staigajam. 26) Ne mellefim tufschu gohdu, zits par zittu leppodamees, zits zittu apskaudami.

15-26) Bet Kristus brijwestiba kôpâ feeta ar mihlestibu; tad Galateeschdi tanni brijwestiba staigaja, tad teem bij mihlestiba un meers, bet nu karsch un pohstis; preekschlaikâ gars, nu meesa; preekschlaikâ beedriba, nu skandibu un skandiba tohs wihsleelatus grehtus strahda, prohti: Kristu krusâ sitti. Matt. 27, 18. Mark. 15, 10. Jaha. 19, 11. — Un las brakti tizzibas deht nihde un wajia, tas arri Kristus nihde un wajia Matt. 25, 45.

VI.

1) Brakti, kad arri zilweks ar kahdu pahrkahp-schannu pahrschteigtas, tad garrigi buhdami uszeffat tahdu lehnibas garrâ. Uskuhko fewi paschu, ka lai arri tu ne paleezi kahrinaschts. 2) Nefsat zits zittam sawus grubtumus, un ta Kristus hauslibu pil-

diseet. 3) So ja kahds dohma, ta schis jau effoht, ne la nebudams, tad schis pats few peewill. 4) Bet katram sawa pascha darbu buhs isbaudihht un tad tas deht fewis ween teifschanu dabubhs un ne deht zitta. 5) So kates sawa pascha nastu nefsihs.

6) Kas eeksch wahrdeem mahzams, tam buhs wissu labbu peeschirt tam, kas mahza. 6) Ne maldatees, Deews naw apfmeijams. So ko zilweks sehjis, to tas arri plaus. 8) Kas us meesu sehjis, tas no meesas pohstu plaus, un kas us garru sehj, tas no garra muhschigu dsihwibu plaus. 9) Labbdar-roht mums ne buhs peekuhst. So mehs sawâ laikâ plausim nemittejotees. 10) Kad nu laika mums irr, labbdarrisim wisseem, wisswairaf tizzibas draugeem.

VI Mihlestiba ir spehls un tadeht juhtamas darbus strahda. 1-5) Tadeht Bahwils Galateeschdeem peespeesch, lai apmeerinajahs un lai tee spigtee rohtu sneeds pakrittuschdeem bes wissas lepnibas; 6-10) wehl Bahwils peespeesch, lai ar sawu meestigu gahjumu Deewu ne dufmo, tad schee cerasias mihlestibas dahwanas tibri par spihli teem ne Deewa, kas tat scheem pascheem par labbu publejahs.

11) Redseet, zil garrus rakstus ar sawu rohtu jums esmu rakstijis. Tee, kas ar meesu gribb pah-tihht, tee juhs speesch pee juhdiska gahjuma, tiffai us tam, ka lai ar Kristus krusu neteef wajjati. 13) So paschi tee juhdiska gahjuma draugi hauslibu ne pild, bet juhs gribb juhdiska gahjumâ list, ka lai ar juhsu meesu schee dabu teiktees. 14) Bet man lai jel ne noteef teiktees ar zittu ne ka ar muhsu Kunga Jesus Kristus krusu, ar ko paschule mannim krusâ fista un es paschulei. 15) So eeksch Kristus Jesus ne Juhdis, ne pagans to spehj, bet janns raddijums. 16) Un zeef schinni preekschrafskâ staigahs — meers un schehlastiba teem un Deewa Israetam. 17) Us preeeschu lai publes man ne darra wairs neweens. So es Kunga Jesus rehtas sawas meesas nefsu.

11-17) Kadda starpiba starp lefa mahzitajeem un Bahwitu? Wiani dsenn gohdu un laimi, bet Bahwils teiz Kristus krusu un rehtes. Bahwils Deewa gohdu simes dabuja. Tas to apstirpina par ihsemu pateesigu Kristus kalpu, prohti: tahs rehtas, ta teeli brakti jeb skandibas kalpi tam eegrejschdi.

18) Muhsu Kunga Jesus Kristus schehlastiba ar juhsu garru, brakti. Amen.

18) Bahwils sawu gramatu braktigi eefahjis un to braktigi beids, ne leppodamees ar tufschu gohdu un apustatu gohda wadrou, bet pats beidsjams wahros, to apustals ar sawa pascha rohtu rakstijis, mihligi aistann: brakti.

[Galateeschdeem no Mohmas pilssehta rakstijts.]

343.

Von dem Rigaschen Evangelisch-Lutherischen Stadt-Consistorium wird desmittelt attestiert: das dasselbe gegen den Druck dieser Schrift, betriefft: „Apustula Bahwila gramata Galateeschdeem rakstita, ko kustojs Hugo Braunshweig, Mag. Theol. maabz, niches einzuwenden hat.“

Riga, Stadt-Consistorium, den 24. November 1865.

Bürgermeister G. G. G. — Präsident.
G. v. Lunz, elmann,
Not. Cons.